

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Beslag och husrannsakan - ett regelverk för dagens behov (SOU 2017:100)

Dnr Ju2017/09710/Å

Inledning

Hovrätten kan inledningsvis konstatera att betänkandet framförallt berör de brottsutredande myndigheternas verksamhet. Hovrättens synpunkter begränsar sig i huvudsak till de förslag som påverkar allmän domstol.

Husrannsakan och andra undersökningar i it-miljö (kapitel 6)

Hovrätten har förståelse för svårigheterna att uppnå en samsyn mellan länder kring frågan om jurisdiktion vid distansundersökningar. Eftersom det rör sig om tvångsmedelsanvändning framstår det ändå som mest lämpligt att förutsättningarna för jurisdiktion – i vart fall till sina huvuddrag – anges i lag och inte överlämnas till rättstillämpningen.

Under vissa förutsättningar ankommer det på rätten att pröva tillåtligheten av en distansundersökning. Rätten har enligt vad som föreslås i betänkandet att fatta ett så specifikt beslut som möjligt och ska begränsa omfattningen av åtgärden så

långt det går med hänsyn till ändamålet. Betänkandet belyser också gränsdragningen mellan t.ex. distansundersökning och avlyssning. Mot den bakgrunden vore det önskvärt med en närmare diskussion och beskrivning av vilken räckvidd sådana beslut bör ges. Det gäller t.ex. om ett beslut om distansundersökning ska anses omfatta en eller flera kopieringar och vad som gäller vid ett eventuellt avbrott i åtgärden.

Förbud mot beslag och kopiering (kapitel 8)

Hovrätten tillstyrker förslaget om avskaffande av beslagsförbudet i närstående-fallen när det finns misstankar om allvarigare brottslighet. Med hänsyn till vikten av de integritetsintressen som skyddas av förbudet anser hovrätten emellertid att det kan ifrågasättas om det är motiverat att avskaffa förbudet vid misstankar om mindre allvarlig brottslighet. Hovrätten anser att det kan finnas skäl att ytterligare överväga den frågan.

Förstörande av kopior och rätten till domstolsprövning (kapitel 9)

Enligt förslaget bör ett beslut om att samtliga kopior ska förstöras helt eller delvis gälla all förvaring och alla kopior, oavsett vilken förundersökning det handlar om (s. 598). Hovrätten uppfattar detta som att det endast kan fattas ett beslut för alla kopior, oavsett hur många förundersökningar kopian delats till. Med hänsyn till att olika hänsyn kan göra sig gällande i olika brottsutredningar vill hovrätten förorda att möjligheten att fatta separata beslut för olika förundersökningar utreds vidare.

Senarelagd underrättelse om beslag och kopiering (kapitel 10)

Förslaget om att dröja med underrättelse av beslag och kopiering innebär att sådan fördröjning kan ske om brottet har fängelse i ett år eller mer i straffskalan

och det kan antas att en underrättelse skulle vara till men för utredningen. Underrättelse ska då lämnas så snart det kan ske utan men för utredningen.

Kravet ”så snart det kan ske utan men för utredningen” ger ett till synes stort utrymme att dröja med underrättelsen. Detta ska vägas mot de integritetsskyddade intressen som gör sig gällande, särskilt vid distansundersökningar.

I förslaget anges att kravet på att brottet ska ha fängelse i ett år eller mer i straffskalan korresponderar med häktningsgrundande brott (s. 620). Hovrätten noterar att den föreslagna regeln emellertid inte innehåller någon motsvarande inskränkning som den som gäller vid häktning genom att påföljden inte ska förväntas kunna stanna vid böter.

Detta yttrande har beslutats av hovrättslagmannen Hjalmar Forsberg, hovrättsrådet Anne Rapp och tf. hovrättsassessorn Malin Cronhamn.

Hjalmar Forsberg

Malin Cronhamn